

Eskilstuna kommun

info@eskilstuna.se

Beslut för gymnasieskola med introduktionsprogram efter tillsyn i Interkulturella enheten i Eskilstuna kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eskilstuna kommun att senast den **9 mars 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Eskilstuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd. (3 kap. 8-9 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att skollagens bestämmelser vad gäller arbetet med särskilt stöd följs och att det finns tydliga, fungerande, och hos personalen förankrade rutiner för att uppnå detta.
- Rektorn ska se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Eskilstuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att psykolog och personal med specialpedagogisk kompetens deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.
- Rektorn ska se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Eskilstuna kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat dokumenteras.
- Rektorn ska utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och dokumentera dessa.
- Rektorn ska planera för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska följas upp och dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Interkulturella enheten behöver utveckla arbetet kring särskilt stöd. Rektorn behöver säkerställa att åtgärdsprogram upprättas om utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd. Interkulturella enheten behöver också utveckla elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Psykolog och personal med specialpedagogisk kompetens deltar inte i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Tillsynen visar även att skolenheten saknar skolbibliotek. Rektorn ska därför säkerställa att biblioteksresurser, såsom stadsbibliotek, nyttjas på ett sätt som innebär att de kan anses uppfylla kravet på ett skolbiblioteks funktioner. Vidare behöver rektorn utveckla skolenhetens systematiska kvalitetsarbete. Med detta avses att uppföljning av skolenhetens kunskapsresultat ska dokumenteras. Rektorn ska sedan utifrån en analys av det som framkommer av uppföljningen planera för och genomföra utvecklingsåtgärder.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med särskilt stöd. Utredningen visar att särskilt stöd visserligen ges, men att åtgärdsprogram inte alltid

upprättas då utredning visat att en elev är i behov av särskilt stöd. Skolan har inga tydliga rutiner för arbetet med att utarbeta och dokumentera åtgärdsprogram. Att åtgärdsprogram inte upprättas medför att elev och vårdnadshavare inte ges möjlighet att delta i utformningen av åtgärdsprogram samt att de fråntas möjligheten att eventuellt överklaga beslut om särskilt stöd. Bristen riskerar också att försvåra arbetet med att följa upp och utvärdera de insatta åtgärderna.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas och beslutas. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Av läroplanen för gymnasieskolan, avsnitt 2.6, framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40, s. 24) med kommentarer om arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att rektorn ansvarar för att det finns tydliga och fungerande rutiner på skolenheten för vad som gäller när till exempel lärare och övrig skolpersonal uppmärksammar att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn har ett ansvar för att se till att personalen känner till och följer de här rutinerna. Vidare framgår (s. 36) att det är rektorn som ansvarar för att det finns fungerande rutiner på skolenheten för att utarbeta och dokumentera åtgärdsprogram.

Skolinspektionens utredning

Av intervju med rektorn framgår att åtgärdsprogram inte alltid upprättas då det konstaterats att en elev är i behov av särskilt stöd. Utredning av elevens behov av särskilt stöd görs vid ett elevhälsomöte och därefter fattar rektorn beslut om huruvida särskilt stöd ska ges. Något åtgärdsprogram upprättas dock inte alltid även om särskilt stöd ges. Rektorn berättar vidare att det inte finns några skriftliga rutiner för skolenhetens arbete med särskilt stöd.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Interkulturella enheten inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Av utredningen framgår att varken personal med specialpedagogisk kompetens eller psykolog är delaktiga i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Bristen i den samlade elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete innebär att elevernas utveckling mot målen försvåras.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för eleverna i gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa och att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. En samlad elevhälsa ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För elevhälsans psykologiska insatser ska det finnas tillgång till psykolog.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 276) framgår att skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Vidare följer att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor.

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår att skolan saknar tillgång till specialpedagogisk kompetens. Föregående termin hade rektorn tillgång till specialpedagogisk kompetens men på grund av organisationsförändringar sades all personal upp på skolenheten och specialpedagogisk kompetens saknas innevarande termin. Av intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår också att skolenheten saknar psykolog som deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Rektorn berättar att vid behov har Interkulturella enheten köpt in psykologtjänst externt. Det har då endast handlat om åtgärdande elevhälsoarbete såsom elevutredningar.

Tillgång till skolbibliotek*Skolinspektionens bedömning*

Skolinspektionen bedömer att elever på Interkulturella enheten inte har tillgång till skolbibliotek som kan användas för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Utredningen visar att skolenheten saknar eget skolbibliotek. Vidare framkommer att andra biblioteksresurser, såsom stadsbiblioteket, inte nyttjas på ett sätt som innebär att det kan anses uppfylla kraven på ett skolbiblioteks funktioner. Detta innebär att eleverna saknar en viktig resurs för att stimulera deras intresse för läsning och litteratur och för att stödja dem i deras lärande och kunskapsutveckling.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska eleverna i gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 284) framgår att med skolbibliotek brukar vanligtvis avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Det framgår vidare att tillgången

till skolbibliotek spelar en viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt tillgodose deras behov av material för utbildningen.

Av läroplanen för gymnasieskolan, avsnitt 2.6, framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att se till att eleverna har tillgång till ett bibliotek för att själva kunna söka och utveckla kunskaper.

Skolinspektionens utredning

Av rektorns verksamhetsredogörelse inför Skolinspektionens tillsyn framgår att Interkulturella enheten saknar eget skolbibliotek men att besök istället görs regelbundet på stadsbiblioteket tillsammans med eleverna. Av intervjuer med elever och lärare framgår emellertid att något besök på stadsbiblioteket inte har gjorts denna termin. Lärarna framhåller dock att det kommer att göras ett besök på stadsbiblioteket.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Interkulturella enheten inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Utredningen visar att det görs uppföljning av elevernas kunskapsresultat men att detta inte dokumenteras i enhetens kvalitetsarbete. Då det finns brister i dokumentationen av elevernas kunskapsuppföljning saknar skolenheten underlag för att kunna analysera vad som påverkar resultaten. Det saknas därmed också underlag för att kunna identifiera utvecklingsområden och besluta om utvecklingsinsatser. Bristerna har en negativ inverkan på elevernas möjligheter att nå utbildningsmålen och att utvecklas så långt som möjligt.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras på skolenhetsnivå. Rektorn ansvarar för att ett sådant kvalitetsarbete genomförs. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra författningar (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

I förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165, s. 304 och 308) betonas syftet med allt kvalitetsarbete är att det ska leda till förbättringar. Det är därför ytterst angeläget att kunskapen om eventuella brister i en verksamhet verkligen följs av åtgärder för förändring och förbättring.

Av läroplanen för gymnasieskolan, avsnitt 2.6, framgår att rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Skolinspektionens utredning

Av intervju med rektorn framgår att uppföljning av elevernas kunskapsresultat görs men att detta inte dokumenteras i enhetens kvalitetsarbete. Rektorn berättar att det är få grundskolebetyg som sätts på skolenheten. Elevernas kunskapsutveckling dokumenteras i individuella bedömningsmatriser som eleverna har i alla ämnen de läser. Lärarlaget tillsammans med rektorn följer upp, vid givna tillfällen under året, elevernas kunskapsresultat genom att se över elevernas individuella bedömningsmatriser. Dock finns inte uppföljning av det arbetet dokumenterat i kvalitetsarbetet berättar rektorn.

Av intervju med rektorn framgår vidare att det sätts betyg i vissa kurser men att dessa inte dokumenteras i kvalitetsarbetet. Skolinspektionen har tagit del av Interkulturella enhetens senaste kvalitetsredovisning: "Rektors sammanfattning av det systematiska kvalitetsarbetet 2016/2017 med strategisk inriktning för läsåret 2017/2018". Avseende kunskapsresultatuppföljning på språkintruktionsprogrammet framgår att 9 av 17 elever fick grundskolebetyg i bild men någon närmare beskrivning av hur resultaten såg ut i bild framgår inte. Av intervju med rektorn framgår vidare att det finns elever som fått betyg i idrott och hälsa och modersmålsundervisning under föregående läsår. Resultaten i idrott och hälsa redovisas dock inte alls i kvalitetsredovisningen och modersmålsbetygen redovisas endast översiktligt på kommunövergripande nivå.

Av intervju med rektorn framgår att det vidtagits utvecklingsåtgärder inom verksamheten. Rektorn berättar att nytt årsplaneringshjul tagits fram och att antalet elevstödjare har utökats. I skolenhetens kvalitetsredovisning framgår dock inte några utvecklingsåtgärder eller planering för genomförandet av sådana. Endast några slutsatser görs såsom att lärartätheten var god under året vilket möjliggjorde mycket individuell undervisning samt att satsningen på bildämnet var lyckad.

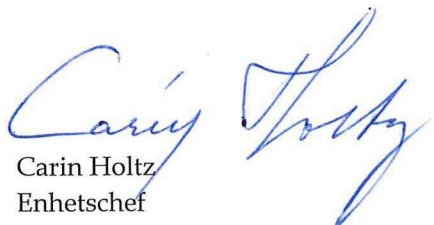
Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten på Interkulturella enheten inte uppfyller de krav som gäller för verksamheten föreligger skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga områden som granskats

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller kraven inom övriga områden som granskats; undervisning och lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram, bedömning och betygssättning och trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

Carin Holtz
Enhetschef

Tobias Thorén
Utredare

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Interkulturella enheten

Fakta om Interkulturella enheten

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Eskilstuna kommun under hösten 2017. Interkulturella enheten besöktes av Skolinspektionen den 2 oktober 2017 och den 3 oktober 2017.

Interkulturella enheten är en kommunal gymnasieskola med programmet språkintröduktion. Målgruppen är nyanlända elever och skolenheten tar in nya elever kontinuerligt under terminen. Eleverna flyttas sedan efter högst sex månader vidare till någon annan av de kommunala gymnasieskolorna eller till kommunal vuxenutbildning. På Interkulturella enheten kan eleverna läsa grundskoleämnen i svenska som andraspråk, matematik, engelska, idrott och hälsa, bild och modersmål. Elevantalet uppgår hösten 2017 till cirka 30 elever. Skolenheten leds av en rektor med stöd av en biträdande rektor.

Måluppfyllelse

Det finns ingen nationell statistik över kunskapsresultat på introduktionsprogram eller redovisning av hur stor andel av eleverna som övergått till nationella program.